

„Danstereen“
 et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.
 udgives af
DANISH LUTHER. PUBL. HOUSE,
 Blair, Neb.
 „Danstereen“ udkommer Tirsdag og Fredag
 Pris pr. Aargang
 for Forenede Stater \$1.50, Udlandet \$2.00
 Bladet betales i Forud.
 Bestilling, Bestilling, Adresterforandring og
 andet an. sendes Bladet adresseret:
DANISH LUTHER. PUBL. HOUSE,
 Blair, Neb.
 Redaktør: A. M. Andersen.
 Alle Brevbreve til „Danstereen“'s Redaktør:
 Høvedstuen, Korrespondentens og Artiklens
 af enhver Art, bedes adresseret:
 A. M. Andersen, Blair, Neb.
 Entered at the Post Office at Blair, Neb.,
 as second class matter.
 Advertising Rates made known upon
 application.

„Danstereen“
 bliver sendt til Subskribenter, indtil ubetalt
 fælig Ophævelse modtages af Udgiverne, og at
 Værd er betalt, i Overensstemmelse med de
 Forenede Staters Postlovs.
 Naar Værdene henvender sig til Folk, der
 sætter i Bladet, enten for at lade hos dem
 eller for at faa Oplysning om det uoverbetede,
 bedes de altid omtale, at de faa Kvittering
 mentet i dette Blad. Det vil være til gan-
 sbig Nytte.

Dr. Torrey og hans Møder i Omaha.

Vækkelsesprædikanter Dr. Alexander Torrey er kendt og værdsat ikke alene i Amerika og England. Og saa i Danmark og da særlig i København har der været strøet en hel Del om ham og hans Gerning. Hans Møder var Mestret for de mange Vækkelsesmøder, som holdtes i København i Hjør Winter.

Da jeg saa læste om, at han skulde komme til Omaha og holde en Række Vækkelsesmøder, fik jeg straks Ønske til at rejse ned og høre ham. Og saa gjorde jeg Alvor af det forrige Søndag. Da jeg nu tør regne paa Verdens Interesse derfor, skal jeg her forsøge at give en Meddelelse om mit Indtryk af Dr. Torrey og hans Møder.

Dr. Alex. Torrey er en Discipel af D. L. Moody. Han har i en Række af Aar været Leder af den af Moody grundlagte Bibelskole. Han har faaet en grundig Skoledannelse ved Yale Universitet. Nu er han en Mand paa omkring 60 Aar men tilføjeladende i sin fulde Kraft. Han er en velbygget Mand omkring 6 Fod høj, og han bærer antagelig mellem 200 og 225 Pund. Hans Haar er kortklippet. Han ser saa at sige aldeles frisk. Hele hans Ydre giver et godt Indtryk. Han er værdig som en Biskop og imponerende som en General. Man fristes ikke let til at imodsette sig hans Føretab. Og alligevel er han saa ligefrem, at han vækker almindelig Tillid og indbyder til Fortrolighed.

Hans Tale er ikke særlig høj og røstet eller bejstret, som man almindelig forstaaer dette Ord. Den er rolig og jævn, men saa klar og flydende, at den høres overalt i det store Auditorium, der rummer ca. 6,000 Studepladser. Hans Stemme er en fuldbyrdet baryton Stemme. De to Taler, jeg hørte, var temmelig, logiske, næsten formfuldendte og dog saa frie og livlige. Hans Ord førte en underlig overbevisende Kraft med sig. Hans Fortælling er i det hele taget fund, praktisk, bibelsk, flydende. Der lyder klare Toner om Synd og Frelse ved Kristus alene og fuld Overbeviselse til ham. Som kristelig, evangelisk Prædiken overgik den langt, hvad man almindelig hører af Prædiker i den reformerte Kirke. Og skulde jeg sige at nævne hans Forskyndelses Særpræg, saa vilde jeg sige, at det var et nøje og grundigt Kendskab til Bibelen og Kærlighed til og ubetinget Tro paa dens Ord. Hans Fortælling syntes helt igennem at være baaren af enfoldig Tro.

Hans Bøn, i hvert Fald den offentlige, var kort. Men man fik et umiddelbart Indtryk af, at det var en Bøn i Tro. Han havde noget bestemt at bede Gud om, og han vendte at saa det, han bad ham om. Søndag Eftermiddag var det Regnvejr i Omaha, saa det saa ud, som Mødet om Aftenen kunde blive forfæjlet. Da saa Aften for Mødet kom, og ikke alene Studepladserne var optagne men mange Sædpladser besatte (man bedømte Tilhørerskaren til 7000), saa takkede Torrey Gud

for men hjerteligt for, at han havde hørt hans Bøn og fyldt Huset. Der er intet sygeligt = pietistisk over disse Møder men noget saa friskt, livligt og frimodigt. Den, der staar højest i Samfundet, de mest dannede, maa have Agtelse for disse Møder og ikke mindst for Torrey, der helt igennem er en kristelig Gentleman. Paa samme Tid vil ogsaa den fattigste og elendigste, føle sig tiltalt og tiltrukket. Man kan ikke begribe, om nogen anden kan føle sig frastødt end den, der ikke vil høre sig for Sandheden.

Saa en Bemærkning om disse Møder i sin Almindelighed. De er vist ikke særlig præget af Vækkelsesånd i fremragende Grad men derimod nok af en alvorlig Betræffelse for at frelle Mennesker. Men desuden synes jeg, der kan siges tre Ting om disse Møder: De vækker Opmærksomhed og drager Mennesker = formodentlig mange Tusinder i de store Byer — som ellers aldrig bryder sig om at høre Guds Ord, ind under Guds Ords og Mands Indflydelse, — Møderne giver et saa overvældende Indtryk af Kristendommens Ophøjethed og Størhed, at det er vanskeligt at frigøre sig for Indflydelsen deraf, — de giver de ældre Kristne nyt Mod, livet dem op og skaber fornøjet Ønske til Arbejde for Guds Riges Fremme baade indadtil og udadtil.

Og det, der giver det overvældende Indtryk, det er ikke alene Torreys Prædiken og Bøn men maaste ligesaa meget Sangens Magt. Der er et Sangkor paa 1500 Stemmer, ledet af en ualmindelig dygtig Sanger, Mr. Butler. Man faar det Indtryk, at han baade synger sine Sotter og leder Korgruppen for at vinde Sjæle.

Jeg var til Stede ved to Møder, Eftermiddag og Aften. Om Eftermiddagen talte Torrey om, hvad der kunde være enhver Kristens fornemste Forretning — at vinde Sjæle. Om Aftenen talte han om, hvad det koster ikke at være en Kristen. Jeg skal forsøge næstgang at give de væsentligste Tænk- og følelsesbetonede Tale.

Saa et Par kritiske Bemærkninger til Slut. Det eneste jeg savnede i Dr. Torreys Fortælling, var Sakramenternes Betydning i Guds Frelsesværk. Denne Mangel hindrer naturligvis til Dels (og vel næstentlig fra hele den reformerte Kirkes Syn paa Sakramenternes Betydning, men ogsaa for en Del fra det reformert-unionsistiske Præg, som disse Møder bærer. Ved Siden deraf skal dog ogsaa nævnes det upraktiske og saa, at man slet ikke ventet, at et Menneskes tirkelige Trang skal tilfredsstilles i disse Møder. Desværre Maalet er kun at faa Mennesker til at omvende, og saa vises de som de naar Maalet med, hvis til den Kirke, de selv foretrakker. Og at dette mones ærligt, derpaa saa vi Bedes her i Blair. Flere af dem, der havde afslagt Bekendelse om, at de vilde høre Herren til, henvises til vor danske-lutheriske Kirke.

En anden Bemærkning gælder Eftermiddagen. Da Moody for mange Aar siden holdt Møder i Omaha, bad han til Slutning de søgende Sjæle om at møde først i den eng. luth. Kirkes „basement“ efter det offentliges Mødes Slutning, og der var saa Anledning for dem til at faa Vejledning og blive henvist, hvor de fremdeles kunde faa aandelig Røring. Saaadan gaar det ikke til nu. Baade Ukon her i Blair og Torrey i Omaha opfordrer stærkt til at gaa frem og betende i det offentlige Møde. Særlig her i Blair syntes det ofte at blive til et usømmeligt Preskeri. Torrey fremholdt rigtignok med Styrke, at der var intet, man bedre kunde være bekendt end sin Tro paa Kristus og saa den Skriftelse der ligger i at betende. Men er der meget deraf, som vi synes at være det gode Bødd paa Sjælene, og man udsætter sig derved for Tilbagegang til Stum og Støbe for den gode Sag, man arbejder for.

Men bortset fra disse Svæbheder og overført paa lutherisk Grund, hvor var det saa dog usædvanligt, om vi kunde holde lignende Møder blandt vor danske Folk og samle dem, særlig i de store Byer. A. M. A.

Lægmandsvirksomheden.

Vi Lægmand forsøger, saa godt vi kan, at følge med i Forhandlingerne om Lægmandsvirksomheden. Omend vi nu ikke forstaaer alle Indlæg vedrørende denne Sag, prøver vi dog, saa godt vi kan, at opfatte alle paa den bedste Maade. Vi glæder os paa den enfoldige Vis, at vi hører med til Guds Rige. Sels om Lægmanden ikke er anvist den fremstuds Blads i Guds Riges Arbejde, er han ligesåvel en Arbejder i Herrens Vingaard. Vi ønsker slet ikke at trænge os ind i „fremmed Bestilling“, men vi beder af Hjertet, at vi maa bedes at være tro Husholdere over det Pund, Gud selv gav os. En Lægmand har lige saa lidt Ret til at nedgaae sit betroede Pund, som en ordineret Kirkens Tjener. De staar begge til Ansvar overfor den samme Herre for, hvorledes de har gjort Brug af deres Naadegaver.

Naar saa Pastor Simonson paa sin overlegne Maade har udtalt Mødetsdommen over Lægmandsvirksomheden og ikke engang under den at de paa en naturlig Maade — i Fred — men ønsker den omkommet over Kanonernes Tid og Kuglernes Regn, — saa flyder dette Dødsbudskab vort Sind med Bæmning og Smerte. Vi begyndte i vor Bængthed at udfinde, i hvilken Grad de Kugler var laede, der skulde tilføje Lægmandsvirksomheden sit dødelige Saar; men det var vanskeligt for os at opnaa Sikkerhed paa dette Punkt. Derimod syntes vi at finde en stor Trost i vor Bedrøvelse i, at de udfundne Kugler ikke var bibelsk eller lutherisk Stempel. Vi hængede os fastere til vor Bæmning, hvor vi saa stant har lært: „Du skal ikke slaa ihjel“, og nu troede vi i vor Enfoldighed at turde tilføje: Du skal ikke slaa en god Sag ihjel. Et Lægmandsvirksomheden er en god Sag, naar den drives retteligt, mente vi at finde Sikkerhed i dens egen Historie. Vi aabnede vor store Bibelesøg, som saa ofte har læstet Lys paa vore dunkle Stier. Vi tilføjede: „Herre, send dit Lys og din Sandhed, at de maa ledsage os til dit hellige Bjerg.“ Vi gjorde et længere Ophold ved Lut. 10. Det var en sand Bedrøvelse for os at doøse ved Jesu Udendelse af sine 70 Disciple. Disse Missionærer udførte et vækkelsesbetonet Arbejde. Naar disse Lægmand som tilbage og afgav deres Missionsrapport, afsluttede de den med disse Ord: „Endog Aandens er os underdanig.“ Vi lyttede til, men hørte ingen Protest, kun en gavnlig Udvarsel: Glæder eder mere over, at eders Navne er strøet i Himlen. Vi læste videre i vor Bibel, Ap. G. 6, 3 og 4. Vi stander foran en heltskistelse i den hellige Historie: Lægmanden Stefanus — en Mand, fuld af Naade og Kraft, og som gjorde store Undere og Tegn iblandt Folket. Her var ikke de store Ord det fremtrædende, men en virksom Kraft, der gav sig Udslag i at føre Sjæle hen til Kristus. Han blev rigtignok slaaet ihjel, men Fortjenesten derfor staar alene paa Hjendens Side. Endvidere læste vi til vor fælles Ophængelse hele det 8. Kap. i Ap. Gern. Lægmanden Philips Virksomhed i Samaria fyldte vore Hjertes med uforgjævet Glæde. Vækkelsen ved Fortyndelsen af Guds Ord i offentlig Forsamling i Samaria var helt igennem Aandens Værk. Hans egentlige Gerning, som han var kaldet til, var at tage sig af de fattige og syge i Menigheden i Jerusalem, men nu prædiker og samtaler han og frer derved Synderne til Jesus. Apostlene i Jerusalem protesterer ikke. Efter at Philip havde undervist Kammerherden, kunde han drage sin Vej med Glæde, thi den søgende havde fundet Frelsen i Kristus. Det er bibelsk og rigtigt, at Gud vellynder dem, hvis Hjerte er helt med ham, enten saa de er laze eller lærde. Herren har Ret at gøre med sit, hvad han vil, og han bruger hvem han vil, og han vil gøre det samme i Fremtiden uden at spørge nogen af os om Lov dertil.

Tænker vi paa Lægmandsmissionen i forrige Aarhundrede, den Tid Bondesmenen Hans Nielsen Hauge fremtraadte, da havde den ikke mange Aalsmand høerten i Norge eller Danmark. Dog var der kristne Mænd som tog Kirkens Rørs paa og fulgte Jesus efter, trods Bænd og Vænter ventede i hver en Stod. Det koster at gaa Bud for Jesus til den aandelige Gode Masse. Hindringerne var store, Protesterne var mange og ikke mindst fra Prestestabel. Den sludde ds, men kunde simpelthen ikke. Nu har Tjenerne forandret sig i den lutheriske Kirke. Læg og lær, Præst og Læg-

mand har fundet hinanden og ved at værdsette de Guder, et saadant Arbejde i Fællesskab medbringer. Egentlighedens Garn er gaaet i Stykker, der vinkes ad Stadsbrødrene i de andre Stæde: Kom os til Hjælp! Herren velgjænde fremdeles dette Arbejde til Gaan og Nytte for vor lare dyrebare lutheriske Kirke. Med Tak til Gud tænker jeg endnu tilbage paa de mange Aar, Gud forundte mig at gaa omkring som Lægmand med Livets Ord. Med dybsødt Tak tænker jeg paa de Sjæle, jeg fik Lov til paa Pund, Gud selv gav os. En Lægmand har lige saa lidt Ret til at nedgaae sit betroede Pund, som en ordineret Kirkens Tjener. De staar begge til Ansvar overfor den samme Herre for, hvorledes de har gjort Brug af deres Naadegaver.

Den første Gang, jeg havde den Glæde at møde Pastor Simonson, var under det dansk luth. Kirkesamfund 10. Aarsmøde i Racine, Wis., Maj 1893. Jeg modtog den Gang en venlig Anmodning om at tale i hans Kirke i Stanosha, Wis. Vi havde en vellykket Stund sammen baade i Kirke og Hjem. Jeg mærkede slet intet til Betænktheden over, at en Lægmand havde benyttet hans Kirke. Tværtimod lyste Tilfredshed ud af hans Munt. Aarene er gaaet, Pastor Simonson har faaet bedre Selskab. Nu staar han for min Tanke i Simonson hele Højde, med en gammel Venstæft i sin Haand (Dom. 15). Med Mod og Lyst gaar han løs paa Filistinerne. Ikke for rejser en ældre Præstebroder sig, Pastor Andersen, med sin betænksomme Bedrøvelse, førend Pastor Simonson gaar løs paa ham med sin Venstæft, naar løs paa ham, som om han var en Stolebrøder. En anden Præstebroder, Pastor B. M. Hansen, faar et lignende Slag for sin venlige Hensigt. Den holdbarede Pastor A. Pedersen slap næppe helt fri. Hvis man mener, man viser Gud en Dyrtelse derved, saa slaa til, men kristne Mennesker har i Reglen en anden Opfattelse af, hvorledes vi skal forekomme overandre med Værdighed. Lad os ikke dræbe Barnet (Lægmandsvirksomheden) for Kladerens Skyld. Det vil leve, naar vi er døde og begravede. Lad mig slutte med at sige, at vi alle vogte os for, at vi ikke udsaar grimme Ting under Lutherommens Navn, os selv til Stede og vor Kirke til Skam. Lad os alle gaa til Arbejdet for Sjæles Frelse. Kan vi gøre den ene Ting godt, behøver vi at den Kraft, Gud forleener dertil. Herren kommer snart. Salsig er den, som Herren finder vaagen, naar han kommer!

En f. v. Lægmand
 A. M. Nielsen

Et Indlæg

af en udenforstaaende
 Lutheraner.

Striden om Lægmandsvirksomheden i Kirken som Fortyndelse af Guds Ord beror paa Opfattelsen af det gejstlige (aandelige) Embede i Kirken.

Dr. Simonson siger i sin Artikel i „Danstereen“ for Tirsdag d. 13. Nov., at „Kirken paa Jorden bestaar af to Faktorer, nemlig Embedet og Menigheden, eller, som vi ogsaa kan udtrykke det: Læreren og Lærlingen, eller som det almindeligvis hedder: Præster og Lægsfolk.“

At Kirken her paa Jorden bestaar af to Faktorer, af Embedet og Menigheden, er rigtigt, men det er dog næppe det samme som Læreren og Lærlingen eller Præster og Lægsfolk (det er romersk Opfattelse). „Kirken bestaar af Embedet og Menigheden“, jeg vilde hellere sige: Menigheden og Embedet. Heri Kirken, Kristi Legeme, er de Troendes Samfund. Denne Kirke har Herren saa stantet sine Guder: Naademidlerne i deres egentlige Forstand i første Række. Men disse Guder bærer deres Kraft og Virksomhed i sig selv, og faar den ikke særlig igennem den Person, som forvælt dem. Dette har ingen Sinde været Genstand for Strid blandt evangeliske Kristne. Væder man saa dette gamle, uden bagefter at indskrænke eller delvis at fornægte det, saa er det paa Forhaand udeluttet, at der efter Guds Villie og Anordning skulde bestaa en ejendommelig Stand i Kirken, som har den udeluttende Ret at bruge Naademidlerne, og ræffe Menighedsmedlemmerne, saa at Naademidlerne kun gennem saadanne, der tilhører denne Stand, bevarer deres Virksomhed.

En Stand, som efter guddommelig Ret er udeluttende Indsættelse af Naadegaverne, og ved hvis Mellemkomst de andre Troende paa Guds Begne er anviste at modtage dem, er helt igennem uevangelisk Opfattelse. Men skal end de Troendes Ligeberettigelse til Naadegaverne og Naademidlerne opretholdes, saa er dermed dog ikke sagt, at alle i lige Maade skulde omgaaes dem. Naademidlerne skal forvaltes. „Saaledes agte hverst Menneske os som Kristi Tjener og Husholdere over Guds Hemmelighed“ (1. Kor. 4, 1). At en saadan Forvaltning er nødvendig, ligger i Sagens Natur. Ordet skal forkyndes, Sakramenterne forvaltes, o. s. v. Dette kan ikke ske paa den Maade, at hver enkelt efter eget Forjogtbedinder prædiker, døber, eller uddeler Naadere, hvorved Kirken vilde opløses til en Høb af enkelte Individer, uden ethvert Bænd til ydre Samfund, og i en saadan Forvirring vilde den være udygtig til at fuldføre sin Opgave i Verden. Men ordnet Forvaltning af Naademidlerne træder et særegent Hæver til entsele til at fuldføre det fornødne for alle. Det gejstlige Embede i Kirken holder paa denne regelmæssige Forvaltnings Nødvendighed, som ligger begrundet i den guddommelige Indstiftelses Natur; dets Opprettelse følger ud af den Træng, som opstod af sig selv ved Dannelsen af Menigheder, og sværet til Forordningen, at alle skal se sømmelige og med Orden (1. Kor. 14, 40).

Om en absolut Konstitution af Kirken kan der heller aldrig være Tale, men kun om en saadan, som i en given Tid er den relativt bedste, og det er den kristelig-kirkelige Mands frie Overbeviselse overladt at vælge den mest tilsvarende Form for Konstitutionen.

Hvor der i det N. T. berettes om Bestikkelse af ældre ved Apostlene, eller deres Medhjælperer (Ap. G. 14, 23; Tit. 1, 5) afstierede allerede Menigheder, som skulde ordnes, for ved en saadan Vedning at sættes i Stand til en heldbringende Udøvelse og til at bevare de dem betroede Guder paa en frugtbar Maade. Men de mangfoldige Tjeneser, som en ordnet Menighed har Behov, var oprindeligt ikke knyttet til Embedet, men blev forrettet efter de i Menigheden hørfende Naadegavers Maal af enhver, som var stillet dertil. (1. Kor. 12, 4-13; 27-30); kun gjaldt for Anvendelsen af disse Gaver Regelen: „alt se sømmeligt og med Orden.“

Ser vi paa Kirkens Historie, saa finder vi allerede i den efterapostoliske Tid Spor af Lægfolks Berettigelse til at prædike. Sammensteds, hvor dette fortæller, berettes os ogsaa om Vedningens Gæstus' Spot over de Kristnes udmærkede Prædikanter (Jahn, Ignatius, p. 333 ff.) Endvidere beretter Eusebius, at da Drigenes uden at være præsteviet prædike i Cæsarea, fremtom Demetrius med Beføjinger derover. Men Bisshopperne i Palæstina forbyder sig ved at betaae sig paa en Række Eksempler, (Euseb. 4, 19 ff.) Og saa kan en Fortsættelse, som findes i Conf. Ap. 8, 32: „Den som vil lære, selv om han maatte være Lægmand (Laitos), naar han blot er øvet i at tale og værdig i sin Opdræden, skal han dog lære, thi de skal alle være oplærte af Gud (Zoh. 6, 45) anvendes her.

Widere vil jeg anføre, hvad en af de betændte tyfste Teologer, Dr. Jæckler, (han døde sidste Foraar som Professor i Theologi i Greifswald), siger angaaende Lægmandsvirksomheden: „Berettigelsen til saadant Lægmandsvirksomhed“ (i det foregaaende skriver han om denne Virksomhed i Norge, i „Jndre Mission“ i Danmark og i de forskellige „Gemeinschaftsbewegungen“ i Tyskland). „Lader sig ikke efter Striften (Jof. Indretningen i de old-kristelige Menigheder) efter Luthers Udsagn og efter den lutheriske Kirkens Lære med Hæje bestrede. Det til Belæmpelse af saadant ofte til Feltets søgte „rite vocatus“ (Conf. Augsb. 14) skal først aflades dets historiske Mening for at kunne anvendes paa denne Maade.“ Som Udsagn af Luther anfører Dr. Jæckler: „Saa opstaaer her da Spørgsmaalet: om Lægfolk og Menigmand skal have Lov til at prædike. . . . Men St. Stephan staar her fast og giver med sit Eksempel enhver Magt til at prædike, paa hvilket Sted, man ham vil høre . . . for at han dog ikke skal

berede til at tie, naar Apostlene ville prædike“ (Errl. Augsb. 2. Aufl. 7, 230, ff.)

Jeg kunde anføre en hel Mængde Udtalelser af Luther, hvor der paa den ene Side fremhæves, at enhver Lægmand, som hører til Kristi Menighed, har Lov og Ret til at tale offentlig, men hvor paa den anden Side igen indskræpes, at alle skal se sømmeligt og med Orden, men det anførte faar være nok.

Naar nu Den foren. danske Kirke i et ordentligt Møde har besluttet, at udførelse Lægprædikanter, og disse underordnetes bestemte Regler og Kirkens Tilfyn, saa kan der vel næppe være Tale om, at det ikke er slet sømmeligt og med Orden.

En anden Sag er det nu, om saadan Virksomhed er vel bragt i Den foren. danske Kirke under de nuværende Forhold. Efter min Mening skal man ikke arbejde hen imod det Maal at faa Lægmandsvirksomheden i værtfat, saalange der er rørigt aandeligt Liv blandt Præsterne i Kirken, — naar der da ikke er nogen anden Grund, som træder et saadant Arbejde. Men er det Tilfældet, at en eller anden Lægmand føler sig taldet til at fortolde Evangeliet, og han paa Grund af sin Samvittighed maa følge Kaldet, saa skal Kirken ikke overlade ham til sig selv, thi dermed vilde den aabne sig Døren til fæltet Væsen. M. Mathiesen.

Student. Col., O.

Efterskrift. Hvad jeg har anført af Jæckler findes i: Jæckler, Handbuch der theologischen Wissenschaften“, 2. Aufl. 4; Side 494 ff.) M.

Brev til „Danstereen.“

Mit Ønske er med disse Linier at fatte vort Samfund for det saa lærtomme Blad „Danstereen“. Mange Aar har vi i vort Hjem modtaget den, første Aarene en Gang om Ugen, men i de senere Aar har den vokset sig op, saa at vi nu faar den to Gange om Ugen. Ja, ogsaa med Nyheder har den vokset sig op jævnligt med andre dansk-ameritanske Blade her af samme Størrelse. Og ser vi hen til den religiøse Side, hvor er den tæt! Ja, jeg siger tæt for den, som interesserer sig for Kristendom. Her finder vi med og samler fra den de færdige Smulser, som Gud igennem sine Vidner ogsaa her i dette Land har at give sine Børn paa gamle Møder Danst. Et det ikke ubestrideligt stort for os ældre, som af alle Sprog har vort Modersmaal nærest, at vi kan aabne et Blad, til og med et Blad, som er ledet i kristelig Aand, og som vi Danst kan forstaa at læse, vort lære, gamle Sprog. Men, vil maaste nogen sige: Jeg kan læse det eneste Sprog jeg saa godt, for jeg har lagt mig efter det, og det er Landets Sprog. Ja, lære, jeg elsker Landets Sprog og har lagt mig efter det med Hvid de 21 Aar, jeg har været her, men eet maa jeg beklage: Jeg har ikke den Evne i mig at kunne forstaa det endnu. Dog, jeg taler, skriver og læser det hver Dag, men jeg holder endnu af at aabne vort lære danske Blad „Danstereen“, den er en tør Gæst i vort Hjem baade for min Hustru og jeg, fordi den giver os det, vi forstaaer og har lært fra vor Barndom af i den hellige Skrift og igennem Guds udmærkede Mænd, udtaltes paa vort lære danske Sprog, spalte efter Spalte er den fyldt med Vidnesbyrd om Guddomskraft, om vi vil aabne og læse den. Og mere — vi forstaaer det, det er gamle Møder Danst, som taler og opvækker de gamle Minder, ja, hvor er den Tale lær. Og til Slut modtog min og Hustrus Tak, men dog først et Tak til Gud, fordi han blandt os Danstere har ladet fremdøse Mænd ogsaa her, som har bevaret Troen med Villid og Kraft fra ham, som sidder paa Tronen, og er ikke bleven træt af at fremholde denne store Guds Sag blandt sit Folk, arbejdsende Dag efter Dag for Guds Ords og Kristendommens Bevarelse iblandt vort Folk. Og et mere — den lære gamle Møderkirke har med Guds Bifland og igennem hans Tjenerne vokset sig op og stor iblandt vort gamle lutheriske Folk. Lad os som et dansk Folk ikke glemme at takke Gud derfor, at vi saa godt som i et fremmed Land ogsaa her ser hans Godhed. Tak til vort lære lutheriske Samfund, ja Tak til Redaktionen! Gæds ringe Broder i Herren

B. H. Larsen,
 Mgr. S. A. Foster Ob. Co.
 Mead, Neb.

... berede til at tie, naar Apostlene ville prædike“ (Errl. Augsb. 2. Aufl. 7, 230, ff.)

Jeg kunde anføre en hel Mængde Udtalelser af Luther, hvor der paa den ene Side fremhæves, at enhver Lægmand, som hører til Kristi Menighed, har Lov og Ret til at tale offentlig, men hvor paa den anden Side igen indskræpes, at alle skal se sømmeligt og med Orden, men det anførte faar være nok.

Naar nu Den foren. danske Kirke i et ordentligt Møde har besluttet, at udførelse Lægprædikanter, og disse underordnetes bestemte Regler og Kirkens Tilfyn, saa kan der vel næppe være Tale om, at det ikke er slet sømmeligt og med Orden.

En anden Sag er det nu, om saadan Virksomhed er vel bragt i Den foren. danske Kirke under de nuværende Forhold. Efter min Mening skal man ikke arbejde hen imod det Maal at faa Lægmandsvirksomheden i værtfat, saalange der er rørigt aandeligt Liv blandt Præsterne i Kirken, — naar der da ikke er nogen anden Grund, som træder et saadant Arbejde. Men er det Tilfældet, at en eller anden Lægmand føler sig taldet til at fortolde Evangeliet, og han paa Grund af sin Samvittighed maa følge Kaldet, saa skal Kirken ikke overlade ham til sig selv, thi dermed vilde den aabne sig Døren til fæltet Væsen. M. Mathiesen.

Student. Col., O.

Efterskrift. Hvad jeg har anført af Jæckler findes i: Jæckler, Handbuch der theologischen Wissenschaften“, 2. Aufl. 4; Side 494 ff.) M.

Brev til „Danstereen.“

Mit Ønske er med disse Linier at fatte vort Samfund for det saa lærtomme Blad „Danstereen“. Mange Aar har vi i vort Hjem modtaget den, første Aarene en Gang om Ugen, men i de senere Aar har den vokset sig op, saa at vi nu faar den to Gange om Ugen. Ja, ogsaa med Nyheder har den vokset sig op jævnligt med andre dansk-ameritanske Blade her af samme Størrelse. Og ser vi hen til den religiøse Side, hvor er den tæt! Ja, jeg siger tæt for den, som interesserer sig for Kristendom. Her finder vi med og samler fra den de færdige Smulser, som Gud igennem sine Vidner ogsaa her i dette Land har at give sine Børn paa gamle Møder Danst. Et det ikke ubestrideligt stort for os ældre, som af alle Sprog har vort Modersmaal nærest, at vi kan aabne et Blad, til og med et Blad, som er ledet i kristelig Aand, og som vi Danst kan forstaa at læse, vort lære, gamle Sprog. Men, vil maaste nogen sige: Jeg kan læse det eneste Sprog jeg saa godt, for jeg har lagt mig efter det, og det er Landets Sprog. Ja, lære, jeg elsker Landets Sprog og har lagt mig efter det med Hvid de 21 Aar, jeg har været her, men eet maa jeg beklage: Jeg har ikke den Evne i mig at kunne forstaa det endnu. Dog, jeg taler, skriver og læser det hver Dag, men jeg holder endnu af at aabne vort lære danske Blad „Danstereen“, den er en tør Gæst i vort Hjem baade for min Hustru og jeg, fordi den giver os det, vi forstaaer og har lært fra vor Barndom af i den hellige Skrift og igennem Guds udmærkede Mænd, udtaltes paa vort lære danske Sprog, spalte efter Spalte er den fyldt med Vidnesbyrd om Guddomskraft, om vi vil aabne og læse den. Og mere — vi forstaaer det, det er gamle Møder Danst, som taler og opvækker de gamle Minder, ja, hvor er den Tale lær. Og til Slut modtog min og Hustrus Tak, men dog først et Tak til Gud, fordi han blandt os Danstere har ladet fremdøse Mænd ogsaa her, som har bevaret Troen med Villid og Kraft fra ham, som sidder paa Tronen, og er ikke bleven træt af at fremholde denne store Guds Sag blandt sit Folk, arbejdsende Dag efter Dag for Guds Ords og Kristendommens Bevarelse iblandt vort Folk. Og et mere — den lære gamle Møderkirke har med Guds Bifland og igennem hans Tjenerne vokset sig op og stor iblandt vort gamle lutheriske Folk. Lad os som et dansk Folk ikke glemme at takke Gud derfor, at vi saa godt som i et fremmed Land ogsaa her ser hans Godhed. Tak til vort lære lutheriske Samfund, ja Tak til Redaktionen! Gæds ringe Broder i Herren

B. H. Larsen,
 Mgr. S. A. Foster Ob. Co.
 Mead, Neb.